
[2010-38-RE](#)

CAUSA 2010-38-RE

Número de registre 533-2010. Recurs d'empara

AUTE DEL 15 DE MARÇ DEL 2011

BOPA núm. 17, del 23 de març del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 15 de febrer del 2011, per la representació processal del Sr. German Rodríguez Invernón, mitjançant el qual interposa recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 7 de febrer del 2011 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2010-38-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 36.2, 37.2, 38 i 94;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 7 de febrer del 2011;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedent únic

El 15 de febrer del 2011, la representació processal del Sr. German Rodríguez Invernón va formular un recurs de súplica en què manifesta que, en primer lloc, discrepa del raonament del Tribunal Constitucional en relació amb la no designació d'ofici d'un advocat en un procediment civil. Segons el seu parer, aquest raonament no és ajustat a dret ni en termes constitucionals, ni en termes de legalitat ordinària, ja que l'article 99 de la Llei qualificada de la justícia no limita el dret a l'assistència tècnica als processos penals i parla d'assistència gratuïta en cas que s'acrediti una situació de pobresa. En definitiva, aquesta part considera que la manca d'aquesta designació per part del batlle va vulnerar el dret a la jurisdicció en els seus vessants del dret a la defensa i del dret a l'assistència tècnica d'un lletrat.

En segon lloc, discrepa igualment de les conclusions mèdiques efectuades pel Tribunal Constitucional, en relació amb l'estat de salut mental i físic del recurrent, ja que aquest no està

qualificat professionalment per emetre-les.

Aquesta part conclou que l'aute objecte de recurs, així com la resta de resolucions judicials ordinàries “es troben en directa i absoluta contradicció amb el dret de tota persona a que la seva causa sigui vista equitativament per un tribunal independent e imparcial establert per la llei.”

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que revoqui l'aute del 7 de febrer del 2011 impugnat i es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte de recurs, tot acordant-se la retroacció del procediment laboral al moment en què es van produir les vulneracions al·legades.

Fonament jurídic únic

Mitjançant un aute del 7 de febrer del 2011, notificat l'endemà, el Tribunal Constitucional va inadmetre a tràmit el recurs 2010-38-RE interposat per la representació processal del Sr. German Rodríguez Invernón per tal com va considerar que:

- “és de manera motivada que el Tribunal Superior de Justícia va considerar que el recurrent era l'únic responsable de la seva manca de defensa en primera instància i que no havia actuat, cosa que li hagués estat possible, per tal de participar en la fase processal de la pràctica de les proves.”

- “de manera igualment motivada, l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions del 23 de novembre del 2010, precisa que si les proves aportades pel recurrent en segona instància haguessin estat admeses, això hauria no tan sols vulnerat la norma processal establerta per la llei, sinó que també hagués situat l'altra part en indefensió.”

El recurrent persisteix en considerar-se com la víctima d'una “vulneració als drets a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat, al procés degut, el dret a un judici just i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei reconeguts en els articles 10.1 i 10.2 de la Constitució”, i, el 15 de febrer del 2011, va presentar un recurs de súplica contra la decisió esmentada del Tribunal Constitucional.

En aquest recurs de súplica al·lega:

- que, pel que fa a la no designació d'un advocat d'ofici per part de la jurisdicció de primera instància (cosa que, segons el seu parer, hauria vulnerat el seu dret a la defensa), el Tribunal Constitucional hauria emprat un raonament no ajustat a dret “ni en termes constitucionals ni en termes de legalitat ordinària”;

- que, pel que fa al seu estat de salut, el qual ell considera que li va impedir l'accés a un advocat, estima que el Tribunal Constitucional ha efectuat consideracions de tipus mèdic que conduirien a conclusions igualment de tipus mèdic, quan “cap dels membres del tribunal constitucional està qualificat professionalment per tal d'emetre conclusions de tipus mèdic sobre el estat de salut del senyor RODRÍGUEZ així com les conseqüències d'aquest estat de salut sobre la seva disposició física i mental enfront al procediment laboral que s'instava contra la seva persona.”

Per consegüent, atesa la seva incompetència en matèria mèdica, els membres del Tribunal Constitucional no es podien pronunciar vàlidament en relació amb la qüestió de saber si la seva conducta processal havia estat o no negligent en el procediment laboral.

A part d'aquestes dues al·legacions, el recurrent precisa que basa el seu recurs de súplica en la

resta de motius que s'exposen en el recurs d'empara constitucional.

Hem de recordar que aquests "altres motius" no poden fonamentar de manera vàlida el recurs de súplica. Efectivament, d'acord amb la jurisprudència constant d'aquest Tribunal, el recurs de súplica no té per objecte tornar a fer jutjar una causa. Sinó únicament, si s'escau, atreure la seva atenció sobre elements de fet o de dret dels quals no hagués pogut tenir coneixement abans de pronunciar-se sobre el recurs d'empara.

Aquest recordatori val també pel primer motiu del recurs de súplica que acabem de resumir. Per tal com el recurrent està persuadit que s'hagués hagut de designar un advocat d'ofici i que per consegüent "la manca de designació d'un advocat d'ofici per part del batlle va conculcar el dret fonamental a la jurisdicció en les seves vessants al dret a la defensa i a la assistència tècnica d'un lletrat", pretén justificar el seu punt de vista i, alhora, establir un error de raonament de les jurisdiccions ordinàries i del Tribunal Constitucional, al·legant que, contràriament a allò que es va decidir "L'article 99 de la Llei qualificada de la justícia no limita el dret a la assistència tècnica d'un lletrat als processos penals sinó que aquest dret es beneficien totes les jurisdiccions. L'article 99 únicament estableix que la persona que es beneficia de la assistència tècnica d'un lletrat, si acredita la seva situació de pobresa o insolvència i aquesta situació es declarada per un Batlle, llavors en aquesta casos ... la assistència lletrada serà gratuïta."

Només cal rellegir l'escrit de recurs d'empara per constatar que aquest argument ja s'hi va desenvolupar exactament en els mateixos termes.

Així doncs, reproduint aquest argument, sense canvis, en l'escrit de recurs de súplica, cal concloure que no s'aporta al coneixement del Tribunal cap element nou en el sentit de la jurisprudència anteriorment esmentada.

Tanmateix, convé precisar, a tall d'aclariment, que la motivació impugnada del Tribunal Superior de Justícia, presa pel Tribunal Constitucional en la seva decisió d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara no es refereix, ni es recolza en l'article 99 esmentat.

Per tal com va jutjar que la Batllia no li podia assignar un advocat d'ofici, tractant-se d'un procediment civil i no penal, pel qual només la insolvència d'una part pot originar una assistència lletrada d'ofici, el Tribunal Superior de Justícia es va limitar a tenir en compte la pràctica constant de totes les jurisdiccions andorranes. D'acord amb aquesta pràctica, no es procedeix de manera sistemàtica a la designació d'un advocat d'ofici en tots els casos en què seria susceptible d'intervenir, sinó únicament en casos particulars. Essencialment, quan s'han acreditat situacions de pobresa o d'insolvència de la part afectada o també, tot i que de manera més residual, quan una part no aconsegueix ella mateixa obtenir que un advocat accepti de defensar la seva causa.

En aquestes condicions, si el recurrent pretenia al·legar una incompatibilitat entre la pràctica de les jurisdiccions andorranes i la lletra de l'article 99 de la Llei qualificada de la justícia, hagués calgut que ell mateix s'adaptés a les disposicions de la Llei esmentada, i aquest no ha estat el cas.

D'acord amb aquest article 99 "es designarà un advocat per a la defensa i assistència d'ofici a qui així ho sol·liciti."

Per consegüent, si el recurrent volia recolzar-se en aquest article per impugnar la no designació d'un advocat d'ofici, hagués calgut que aquesta designació li hagués estat denegada després d'haver-ne efectuat prèviament la petició. Ara bé, aquest no ha estat el cas. Limitant-se a pretendre

que el resultat de la sentència hagués estat diferent si el Tribunal Unipersonal li hagués assignat un advocat d'ofici, manifesta que no va prendre la iniciativa de formular aquesta condició establerta per la Llei.

Per tant, a falta d'haver demanat l'assignació d'un advocat d'ofici, el recurrent no pot, en qualsevol cas, retreure al jutge no haver atorgat aquesta assignació.

El segon argument del recurrent consisteix a pretendre que, atesa la seva incompetència en matèria mèdica, els membres del Tribunal Constitucional no es poden pronunciar de manera vàlida en relació amb la qüestió de saber si la conducta processal del recurrent ha estat o no negligent en el decurs del procediment laboral.

Tot i que aquest argument ha estat enunciat per primera vegada en el marc de la súplica, els fets que invoca no són nous. Altrament, és sorprenent que no hi hagi fet referència abans, ja que ho hagués pogut al·legar, igualment, davant les jurisdiccions ordinàries, atès que, segons el seu parer, si els membres del Tribunal Constitucional no estan professionalment qualificats per emetre conclusions d'aquesta índole, el mateix succeeix amb la resta de membres dels tribunals ordinaris.

Sigui com sigui, com que situa el debat en el terreny d'apreciacions mèdiques, el recurrent no aporta cap element nou, de fet o de dret, del qual el Tribunal Constitucional no hagi pogut tenir coneixement en el moment de prendre la seva decisió i que fos susceptible de fer-la revocar.

Així doncs, únicament a títol molt subsidiari, el Tribunal Constitucional procedirà a observar la manca de pertinència d'aquest raonament que, en cas de ser aplicat, tindria unes conseqüències objectivament absurdes.

Segons el seu parer "Sense aquests coneixements mèdics, els membres del tribunal constitucional no poden arribar a concloure si la conducta processal (...) ha estat o no negligent en el procediment laboral". Això és com dir, i aquí resideix l'absurditat d'aquesta proposició, que de manera general els jutges, siguin quins siguin, no poden pronunciar-se vàlidament, en cap cas, en relació amb assumptes relacionats amb elements de naturalesa mèdica. Si es tingués en compte aquest raonament caldria admetre que, a Andorra com en qualsevol altre lloc, s'hauria de censurar, per exemple, el conjunt de la jurisprudència relativa a la responsabilitat mèdica.

Evidentment, això no es pot avalar. El fet que els jutges no estiguin professionalment qualificats en matèria mèdica, cosa que és evident, no s'oposa al fet que es puguin pronunciar en relació amb qüestions de naturalesa mèdica.

Efectivament, quan les qüestions de les quals ha de conèixer, pertanyen a aquest àmbit (com de fet en qualsevol altre àmbit tècnic), el jutge no pot mai descarregar l'obligació que té de tractar-les en altres persones.

Tanmateix, com que la seva capacitat és una capacitat jurídica i no tècnica, li correspon tenir en consideració les constatacions que, exigint competències especials, han estat efectuades per persones qualificades, en aquest cas per metges.

En aquesta causa, ni el Tribunal Superior de Justícia, com tampoc el Tribunal Constitucional, han anat més enllà d'allò que corresponia a la seva competència de jutges. Es van limitar a extreure les conseqüències de les constatacions efectuades pel cos mèdic i, d'acord amb les quals, l'afecció soferta pel recurrent havia necessitat "tractament simptomàtic i repòs domiciliari". Seguidament, el

10 de març del 2010, un agreujament del seu estat havia requerit una hospitalització “per a la realització de proves diagnòstiques i tractament intravenós” novament seguida d’una alta domiciliària. Finalment, el 22 de març, estava encara “de baixa per fase de convalescència de la malaltia.”

A partir d’aquí, i sense fer cap apreciació personal de tipus mèdic, els jutges van haver de concloure que d’aquestes dades es desprenia que l’estat de salut del recurrent, com va estar establert pel cos mèdic (certificat del Dr. M. L. F. del 22 de març del 2010), havia certament estat alterat en el decurs del mes de març, però sense que aquest estat fos tal per impedir-li actuar i fer allò que calgués per obtenir l’assistència d’un advocat.

Per tant, cal reiterar que si el recurrent no va beneficiar-se de l’assistència d’un advocat per defensar-se en primera instància, ell va ser l’únic responsable d’aquesta situació.

Per tot el que s’ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d’Andorra,

DECIDEIX:

Primer

Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal del Sr. German Rodríguez Invernón, contra l’aute del Tribunal Constitucional del 7 de febrer del 2011 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2010-38-RE.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d’acord amb el que disposa l’article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d’Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2011.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President

Vicepresident

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat

